

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2019

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDEMOŠO

1. Lephewe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(50)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(30)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)
2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele pele ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:

KAROLO YA A:	Metsotso ye 80
KAROLO YA B:	Metsotso ye 40
KAROLO YA C:	Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Palo ya mantšu e se akaretše hlogo.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 200 le 300.

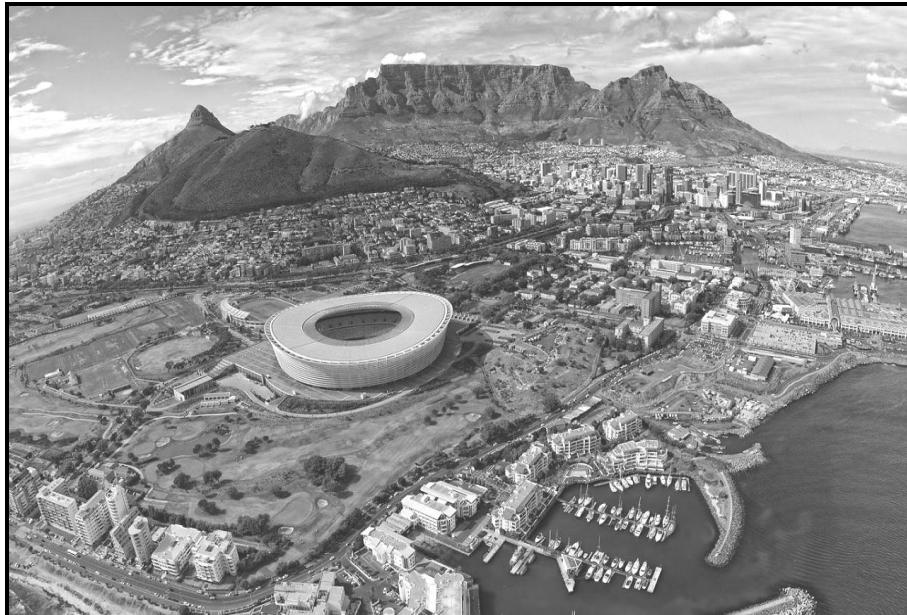
Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

1.1	Ge ke gopola tša letšatši leo ...	[50]
1.2	Bophelo bo sa tšwelapele.	[50]
1.3	Ge nka ba ...	[50]
1.4	Bafsa le meaparo ya bona.	[50]
1.5	Na go bile bohlokwa go ya dikgethong tša 2019?	[50]
1.6	Ke a leboga ...	[50]
1.7	Lebelediša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka SE TEE sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego.	

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho se o se kgethilego.

1.7.1

[Mothopo: www.google.co.za]

[50]

1.7.2

[Mothopo:www.google.co.za]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE

POTŠIŠO YA 2

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Mogwera wa gago o paletšwe ke go atlega dithutong tša marematlou. Mo ngwalele lengwalo la kwelobohloko, o be o mo kgopele le go mo hlohleletša go boeletša mphato woo.

[30]

2.2 BOPHELO BJA MOHU

Moagišane wa geno o hlokofetše. Ba go kgopetše gore o ba thuše ka go ngwala tša bophelo bja mohu. Ngwala tša bophelo bja mohu.

[30]

2.3 LENANEOTHERO LE METSOTSO

O mongwaledi wa Mokgatlo wa Thhabollo le Leago wa bafsa motseng wa geno. Ngwala lenaneothero le metsotsa ya kopano yeo le bilego le yona.

[30]

2.4 POLELO

Sekolong sa geno go na le moletlo wa taelano le barutwana ba mphato wa 12.

O kgopetše go fa polelo bjalo ka moemedi wa Lekgotlakemedi la Barutwana. Ala polelo yeo.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B:

30

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 PAPATŠO

O butše kgwebo ya go rekiša dipene le diphensele ka geno. Ngwala papatšo yeo ka yona o tsebišago setšhaba ka kgwebo ya gago.

[20]**3.2 POSKARATA**

Ngwalela Lekgotlakgašo la Selete sa geno poskarata gomme o meme setšhaba go tla phadišanong ya bommasebotsana ba ngwaga wa 2019 motseng wa geno.

[20]**3.3 DITAELO**

Motswala wa gago o reketšwe selefouno. Mo fe ditaelo tša go feta TŠE HLANO tša go mo thuša gore a e hlokomele bjang.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: **20**
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: **100**